

בעלון נעסוק בתוכן שיעור 728 שנערך ביום ב' ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בשעה 19:00, במדרשת "ברינה יקצור", בנשיאות מ"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל.

עלון מס' 617 שנה י"ג העלון מוקדש לע"נ מו"ר אבי - יעקב בן רחל וצדוק י"ב ניסן תשפ"ג

999 פסח

האמץ 999 פסח

ה"חתם סופר" בדרשותיו אמר, יותר מכול חג זה הוא חג של האמונה - ראש השנה של האמונה.

יום זה הכי מסוגל בכל השנה כולה להטמיע את האמונה בבורא העולם, על כן מצווים אנו על מצות ההיגד (הגדה של פסח) - להגיד ולספר מעשה ה', ונפלאותיו לבני הבית גם אם קטנים או גדולים.

בהזדמנות זו מבקש לאחל פסח כשר ושמח לך ולכל בני משפחתך, ונזכה לאכול מן הזבחים ומן הפסחים.

חד גדיא

הגאון רבי יוסף חיים מבבל, בעל "בן איש חי", ביאר בדרך זו את הפיוט "חד גדיא": אם נתבונן בסיפור המעשה של "חג גדיא", תתעורר מאליה תמיהה גדולה: אמנם החתול נהג שלא כשורה כאשר אכל את הגדי, אך לעומתו הכלב בהחלט עשה כדיון כאשר נשך את החתול הרשע. והמקל שהכהו בן הבליעל הוא, שהרי פגע בכלב שומר החוק והסדר, שרק נקם את נקמת הגדי האומלל, ומעתה האש ששרפה את המקל - יפה עשתה, כך נאה וכך יאה. והמים שכיבוה שלא כדיון עשו, ועל כן עלינו לכאורה לומר "ישר כח" לשור ששתה את מי המריבה הללו, ומאיךד עלינו להתקומם נגד השוחט, שהניף את המאכלת על צוואר השור הצדיק ושחטו עד שפרחה נשמתו, ובהכרח נגיע לאור כל זאת למסקנה שמלאך המוות, שהמית את השוחט - כדיון עשה, ומעתה תתעורר השאלה: מדוע העניש הקב"ה את מלאך המוות? או, אם לנסח זאת ביתר חריפות, לפי הגיון הפיוט, הרי שהקב"ה נהג שלא כהוגן...

אך התירוץ לזה הוא פשוט וברור: אכן פשוט וברור: אכן, לא כהוגן נהג החתול כאשר אכל את הגדי, אולם אין זה מענינו של הכלב להתעבר על ריב לא לו; איש לא מינהו לגואל הדם של הגדי, ועל כן צדק המקל שהיכהו, ולא צדקה האש ששרפה את המקל, וצדקו המים כשכיבו את האש, ולא צדק השור כששתה את המים, והשוחט צדק בשחיטת השור ומלאך המוות לא כדיון עשה, ונמצא שהקב"ה הענישו כדיון, א-ל אמונה ואין עוול!

וכל זה אינו אלא משל על עניין יציאת מצרים, שהרי גם עליה ניתן להקשות מדוע נענשו המצרים, הרי הקב"ה גזר שעבוד על עם ישראל? אלא, כאשר גזר הקב"ה את השיעבוד, באמרו לאברהם אבינו "כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם" - לא אמר מי יהיה העם המשעבד, והמצרים הם שבחרו למלא תפקיד אכזרי זה, ועל כן אנו משיבים להם מעין התשובה ב"חד גדיא": השעבוד אמנם נגזר על ישראל, אבל אתם מה לכם שנכנסתם ומיניתם עצמכם לתפקיד המשעבדים? על כך נענשתם!

ואמר האדמו"ר מהר"ש (מורנו הרב שלום רוקח זצ"ל) מבעלזא: 'עניא' לשון שעונין לתפילתנו, כמו שכתוב 'תפלה לעני כי יעטף' - ודרשו בזהוה שתפילת העני מקדים כל התפילות, וזהו הלילה מה שנבקש נענה.

מאמץ 999 פסח

חג הפסח

חג הפסח העוסק בניסי יציאת מצרים הוא חג האמונה, היות והניסים שנעשו לעם ישראל ביציאתם ממצרים חיזקו והגבירו בקרבם את תחושת האמונה כלפי ה' יתברך, ומכיוון שהאמונה היא אבן היסוד לבסיס קיומו של עם ישראל, לפיכך דואגים אנו להזכיר את יציאת מצרים כל יום כמה פעמים, בין השאר על ידי הנחת תפילין בהן כתובות פרשיות המזכירות את ניסי יציאת מצרים, בכל יום בתפילת שחרית ובתפילת ערבית, בקידוש של שבת ובכל המועדים - "זכר ליציאת מצרים". זה בא ללמדנו, שבכל שעה ושעה יכול האדם להתקל באיזה ניסיון שעליו לעמוד בו בגבורה, לפיכך ציוונו הבורא לזכור את יציאת מצרים כמה פעמים בכל יום כדי להתחזק באמונת ה' יתברך ולקבל כוחות לעמוד בניסיונות החיים בהצלחה.

אומרים חז"ל (פסחים טז:): "חייב אדם להראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים. כמו כן מזכירים אנו את נס יציאת מצרים מידי יום ביומו מספר פעמים. ויש להבין מדוע חפץ ה' יתברך שנזכור כל הזמן את נס יציאת מצרים, וביותר, שאין זה בגדר המלצה בלבד ועצה טובה לאדם אלא נקטו חז"ל בלשון "חייב אדם", ומשמע שזו חובה הכרחית המוטלת על כל אדם ואדם באשר הוא.

לאחר שהקב"ה הוציא את בני ישראל ממצרים הדבר הראשון שביקש מהם הוא להאמין בה' ובמשה עבדו, היות והאמונה היא המפתח והבסיס למציאותו של עם ישראל לעם בחירה, שלא אמונה חזקה ויוקדת של עם ישראל אין להם כל אפשרות להתקשר לדברי התורה ולהגות בה. רק לאחר שעם ישראל מאמינים בלב שלם בבורא יתברך, ביכולתם לקבל את התורה בחשק ובהתלהבות וזוכים הם להיות לעם הנבחר, עם סגולה מכל העמים.

ישנם אנשים רבים בעולם המנהלים חיי תורה ומצוות באופן אוטומטי, אך האמונה הזכה והטהורה נעדרת מליבם, הם נוהגים לקיים את המצוות ללא רגש אלא כמצות אנשים מלומדה כפי שהורגלו משחר ילדותם, אך לא משום שהם מאמינים בלב שלם שבלומדם תורה ובקיימם את המצוות הם מתקרבים לה' יתברך ומחזקים את הקשר המשולש - אוריתא, קודשא בריך הוא ועם ישראל (זהר ח"ב צ, ב, ח"ג ד, ב). אותם אנשים נדמים לאותו אדם עשיר בעל ממון שהוא למעשה עני מרוד כיון שכל חייו הוא נמצא ברדיפה אחר הרכוש עד שלא נותר לו זמן ליהנות מכספו.

מידי בוקר כאשר אנו קמים הדבר הראשון שאומרים הוא "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתی בחמלה רבה אמונתך". מאמר קצר זה הנאמר מידי בוקר מכניס את האדם מיד בקומו לאווירה של אמונה. מילים אלו מביעות אמונה בה' יתברך שהשיב לנו את נשמתנו בחזרה אחרי השינה מתוך חמלה, ומכיוון שבני ישראל מאמינים בה' יתברך.

האמונה היא מקור חיותו של האדם והיא זו שמעניקה משמעות ותוכן לחיים, שלולא אותה אמונה חיה ותוססת, מצוות התורה מאבדות מתוכנן הפנימי והעמוק, והמקיים מצוות ללא אמונה בסיסית ויוקדת מפסיד בכך את מקור חיותו ובסיס קיומו של העם היהודי.

“נעליכם ברגליכם”

האדמו"ר מבעלז אומר על הפסוק (שמות יב, יא): "וְנָכְה תֹאכְלוּ אֹתוֹ מִתְּנִיכֶם חֲגָרִים נְעָלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם וּמְקַלְכֶם בְּיָדְכֶם וְאָכַלְתֶּם אֹתוֹ בַּחֲפֹזוֹן פֶּסַח הוּא לֵה'".

לכאורה התורה צריכה לכתוב הפוך, "רגליכם בנעליכם", ולא להפך? ענה האדמו"ר ע"פ דרך הדרוש: לעם ישראל במצרים היו הרבה הרגלים רעים מחמת השיעבוד הארוך; לכן צריך לנעול את ההרגלים, היינו לצאת מהם, ובצורה זו הם יצאו ממצרים. וזהו גם כן ציווי ה' לדורות.

ואפשר להבין זאת ע"פ הפסוק במשלי (משלי כו, יד): "הַדָּלֹת תִּסּוֹב עַל צִרְיָה וְעַצֵּל עַל מִטְתּוֹ".

שאל הגה"צ הרב שמשון פינקוס זצ"ל לכאורה מה הדלת עשתה ומה חסרונה, שכך משווים אותה לעצלן שכל היום הוא בטל, הרי על כל פנים היא מקיימת את תפקידה? אם כן מה החיסרון המשותף לשניהם?

ענה הרב זצ"ל, ניקח לדוגמא דלת בישיבת פונבי'ז שבה יש אלף תלמידים וכל אחד שנכנס לבית המדרש פותח אותה בממוצע עשר פעמים וכל פעם שנפתחת היא נפרסת לשני מטרים. אם כן ביום אחד היא צריכה להתקדם עשרים אלף מטר כלומר עשרים ק"מ, ובשבוע מאה וארבעים ק"מ. אם כן כיצד היא עדיין נשארת במקום? הרי היתה אמורה להיות כבר בירושלים!?

אלא לדלת יש ציר הקובע אותה במקומה, אם כן היא מגבילה את עצמה מראש - "אני לא יכולה יותר", "עד כאן ותו לא". ממילא זה גם כן העצלן הוא מתיימש מראש, קובע שלא יכול, ואי אפשר לו להתקדם, לעלות ברוחניות.

לכן עם ישראל במצרים התרגלו לכעין עצלות שלילית שבמצרים, ומצרים גם כן לשון "מצרים", (שסוגרים אותם, ולא נותנים לצאת מהטומאה).

לכן אומרת התורה "ונעליכם ברגליכם" - תנעלו את ההרגלים השליליים ותתחילו להתקדם, ולכן גם המשך הפסוק מענין זה "ומקלכם בידכם" - תפסיקו עם הקולות שלכם, כי אתם חושבים שאינכם ברמה - שהרי מי מקל כל הזמן זה נובע מחמת שחושב שלא יכול להחמיר.

ואחר שהעם נוהג כן יכולים לקבל את התורה, אחר שניקו עצמם מההרגלים והמידות השליליות, וכמו שהרוג'וצבר אמר, כשם שהכלי המחזיק את הברכה הוא השלום, כן הכלים המחזיקים באדם את התורה הם המידות הטובות.

“והגדת לבנך”

לימוד קטע הבא בליל הסדר סגולה לבן זכר ידוע בשער בת רבים, שכל הלומד את דברי רבינו ה"אור חיים" הקדוש כדלהלן בליל הסדר, יזכה לבן זכר, ורבים נושעו בזכות סגולה זו. "והגדת לבנך ביום ההוא לאמר". כתב רבנו האור חיים הקדוש: "ל, "והגדת לבנך" בשלמא אם יש לו בן, יכול אם אין לו בן יהיה פטור, תלמוד לומר "לאמר" שעל כל פנים צריך להגיד אפילו בינו לבין עצמו. ואם תאמר כיון שעל כל פנים צריך להגיד אפילו בינו לבין עצמו א"כ למה אמר "לבנך"? וי"ל שרומז באומרו "והגדת לבנך" שאם יגיד הגדה האמורה בעניין יזכהו ה' שיגיד לבנו".

יח"ע

יח"ע בגימטריא - 108 הוא מחצית ממספר גבור"ה (216) לרמז שנשבר הדין ונמתק לרחמים. לפי זה מבאר ה"זרע קודש" הטעם ששוברים את המצה האמצעית שהיא כנגד לוי, כדי לעשות בזה פועל דמיון לשבור את הדין ולהמתיקו לרחמים.

ליל הסדר, מסוגל לגאולה העתידה'

בפרשת בלק, כתב רבנו ה'אור החיים' הקדוש: 'אמרו יודעי פנימיות התורה, שכל ליל פסח מתבררים כוחות הקדושה מהקליפה, ונוספים בעם בני ישראל, והיא הבחינה עצמה של יציאת מצרים'. עכ"ל.

ובזה מפרש רבנו, את הפסוק אל 'מוציאם' ממצרים שהוא לשון הווה, ולא אמר אל 'הוציאם' ממצרים לשון עבר, כי האמת הוא שיציאת מצרים מתחדשת ומתקיימת בכל שנה, באותו זיכוך וכוח שהיה בשעת יציאת מצרים.

ובפרשת בא שואל רבנו הקדוש, על הפסוק "ליל שְׁמֵרִים הוא לה' להוציאם מארץ מצרים, הוא הַלְלִיָהּ הַזֶּה לה' שְׁמֵרִים לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם" לכאורה יש כאן כפל ואריכות לשון, כי הפסוק כותב פעמיים 'ליל שימורים'???

ומפרש רבנו הקדוש, שכוונת הפסוק שהוא 'ליל שמורים לדורתם' שיש בלילה הזה, כוח לעורר ולהביא את הגאולה העתידה, וכמו שאמרו חכמים ש'בניסן נגאלו אבותינו, ובניסן עתידין אנו ליגאל', כי מתעורר הכוח והזכות של יציאת מצרים, וכמו שנאמר 'כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹת' (מיכה ז, טו).

ובלשון ה'אור החיים': כנגד גאולה העתידה, אמר 'שימורים לכל בני ישראל לדורותם' פירוש, לסוף הדורות, בעגלא ובזמן קריב.

ארבע כוסות כנגד ארבע אימהות

"כוס ראשונה, שעליה אומרים את הקידוש אשר בחר בנו מכל עם" - כנגד שרה, שגיירה את הנשים להכניסן תחת כנפי השכינה. כוס שנייה, שבה פותחים במגיד "מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו ועכשיו קרבנו המקום" - כנגד רבקה, שנתעלתה מבית עובדי עבודה זרה. כוס שלישית, הנאמרת על ברכת המזון - כנגד רחל שהיתה עקרת הבית, ובנה יוסף היה זן ומכלכל לכל העולם. כוס רביעית של הודאה כנגד לאה, שאמרה "הפעם אוֹדָה אֶת ה'". [השל"ה]

ארבע לשונות של גאולה

"והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים", "והצלתי אתכם מעבדתם", "ונגאלתי אתכם בזרוע נטויה" (שמות ו, ו), "ולקחתי אתכם לי לעם" (שמות ו, ז).

אומר הנצי"ב שכל לשון מדברת על תקופה אחרת: 'והוצאתי' - הקב"ה הוציא אותנו מהסבל וזה היה במכת ערוב, שפרעה כבר קורא לישראל "עם" שנאמר: "ולא שלח את העם" (שמות ח, כח).

'והצלתי' - הקב"ה מציל אותנו מעבודתו וזה היה במכת ברד, ששם כבר לא היינו עבדים אלא בני ישראל שנאמר: "ולא שלח את בני ישראל" (שמות ט, לה).

'ונגאלתי' - הקב"ה גואל אותנו במכת בכורות. 'ולקחתי' - במתן תורה הקב"ה לקח אותנו לעם.

ומדוע לא שותים את הכוס החמישית "והבאתי"? מבאר ה"אור החיים" הקדוש שבכל ארבעת הלשונות אין שום תנאי והם יתקיימו בכל מצב כי כך הקב"ה הבטיח אבל ב"והבאתי" יש תנאי של "ויִדְעַתֶּם כִּי אֲנִי ה'" ולכן זו לא כוס מוחלטת אלא תלויה בתנאי.

וְהוֹצֵאתִי, וְהִצַּלְתִּי, וְגָאֵלְתִּי... וְלִקְחָתִי

להסב עם סבא – סיפור מרגש

זה היה שבועיים לפני חג הפסח. בין השלוליות להררי הספרים התקבל הטלפון. סבא נפל! הוא בחדר מיון, נאנק מכאבים, ממתין לתשובתו של הרופא.

סבי חשב שהוא יכול לנקות את הבית לבדו. רצה להרגיש עדיין צעיר ודחה כל צל של עזרה מנכדיו. טיפס על הסולם להוריד את ספריו וצנח.

טסנו לבית החולים, בלב הולם ובשפתיים ממללות תפילה. מי יודע כמה הפציעה חמורה. עד מהרה התברר: שבר באגן הירכיים. עניין לא פשוט בגילו המתקדם. סבא הוכנס לניתוח. פסח נשכח מלב. רק התפללנו שיצא בשלום.

הניתוח הצליח מעבר למצופה. אבל ניתוח כזה אינו קל בכלל. ההתאוששות ארוכה וגם צריך שיקום ממושך. כמובן, כל המשפחה התגישה. נקבעו תורניות, וכל אחד עזב את משפחתו בנפש חפצה לכמה שעות, כדי שסבא לא יישאר לבד. כל זה התנהל עד ליל בדיקת חמץ. השאלה שריחפה: מי יהיה עם סבא בחג. כל אחד התקשר לאבי והסביר שאינו יכול לעזוב את המשפחה בלילה הזה. באמת לכל אחד היו סיבות אמיתיות. אף אחד לא התחמק סתם. מה יהיה? האם בליל הסדר לא יהיה לסבי עם מי להסב? איזו הרגשה נוראה. נזכרתי איך נראו לילות הסדר כשסבתי הייתה בחיים. כל המשפחה הייתה מסיבה יחדיו וסבי הנהיג את הסדר כמלך בגודו. האם עכשיו הוא יאלץ להיות אי שם בבית החולים בודד ולאכול מזבחי מטבח בית החולים?... אבי לא יכול היה לצאת לבית החולים מתוקף תפקידו כרב השכונה והיה אובד עצות. הרעיון התבשל במוחי. פניתי לאבי: "אני רוצה לנסוע לסבא". אבי הסתכל אלי בחשש מהול בשמחה. "אתה?... לא אכפת לך לנסוע ככה בליל הסדר? תישן על זה לילה ונדבר מחר".

אבא ידע היטב את תחושותיי. מצד אחד אני היחיד בבית, שלצערי, אין לו התחייבות למשפחה (רווק). מצד שני, אני אוהב את ליל הסדר בבית. בכלל, אני מעדיף את האירועים המשפחתיים, כי כמה שאני שונה מאחיי בכך שלא הקמתי את ביתי, בכל זאת זה עדיף מהישיבה. שם אני בחור מבוגר, יושב בין הבחורים הצעירים, מרגיש כנטע זר. כל מילה שלי מתקבלת במבט תוהה, כאילו הגעתי מעולם אחר.

בסופו של דבר, הבית הזה הוא הקן החמים הזמני שלי עד שאינשא. בכלל לא התחשק לי להתגלגל בלילה הזה במחלקה האורטופדית. אבל מה שווה הכול אם סבא יישאר לבד. כשקמתי אמרתי לאבי: "אני נוסע". אמא הכינה לי אוכל, המון אוכל. כאילו אני נוסע לכמה ימים. ליוותה אותי בברכה, כשדמעה מנצנצת, שבזכות שאני גולה מביתי בלילה זה, בשנה הבאה כבר אתחתן ואגיע אל המנוחה.

הגעתי לבית החולים. אירגנתי במהירות את "שולחן הסדר" שלנו. השמש שקעה והחג נכנס. התפללתי עם סבא. והנה, מזווית עיני הבחנתי ביהודי מבוגר ששוכב במיטה הסמוכה. דוק של עצב על פניו. שאלתי את סבי וסבי נענה לי זהו יהודי חשוב אך בודד. משפחתו בחוץ לארץ, והוא התכונן לטוס אליהם לפסח. גם הוא "הצליח" לשבור את רגלו ממש לפני פסח. בני המשפחה לא הצליחו להגיע לפני החג.

נזמין אותו להסב עימנו. פניתי ליהודי. אמרתי לו: "יהודי יקר, קוראים לי מוישי, ואני נכדו של שכנך. יש לנו בעיה..." הוספתי בחיוך שובב, "קיבלנו יותר מדי אוכל. אולי תעשה לנו טובה ותשב איתנו יחד". הוא חיך קלות לאות הסכמה. קירבתי את מיטתו לעבר השולחן שלנו. "קדש, ורחץ... מוציא מצה"... הסדר התנהל אני ושני אנשים מבוגרים שהאזינו מרותקים בקשב רב להסברים שקלחו מפי.

בדרך כלל אינני מדבר הרבה ליד השולחן. אני קצת ביישן ושקט. אבל שני הקשישים הכאובים המתינו למוצא פי, ואני, כמו משהו נפתח בי.

הסברתי שייציאת מצרים זה לא היה רק בזמן אבותינו, אלא מצרים היא מלשון מיצרים. לכל אדם יש מיצר והגבלה הן ברוחניות והן בגשמיות. והלילה זה לילה שמסוגל כל אדם לצאת ממיצרו הרוחני והגשמי. לילה שיוצאים לחירות מיצר הרע, ממה שאנשים אומרים ולעבדו בלי לחשוב מה יאמרו הבריות. ובסתר ליבי הרהרתי, אולי גם כבר אני אצא מן המצרים שלי... אולי סוף סוף אזכה לקריעת ים סוף הפרטית שלי... הגענו לשולחן עורך. סידרתי את האוכל. עזרתי לקשיש לאכול והשתדלתי למלא את כל בקשותיו ולהקל עליו כמיטב יכולתי. הסדר הסתיים. גיליתי שעלי לנמנם על כורסא לא נוחה, אבל חשתי מלא סיפוק.

למחרת השתתף היהודי בסעודה כבר ללא הזמנה... הוא התעניין לדעת היכן משפחתי. סיפרתי לו מבוש שעדיין מצפה אני למצוא את זיווגי... זה גורלו של רווק. כך חלף החג. סבי הודה לי נרגשות והאיש הכביר תודות על החג הנפלא שזכה לו בין כותלי בית החולים. הוא לא תיאר לעצמו שיצליח לחגוג את החג במקום שבו החג הוא כיום חול. נסעתי הביתה. בחול המועד כבר הגיעו כולם לבקרו, ושהותי בחג כמו נשכחה.

בסיום בין הזמנים (בסוף חודש ניסן), חזרתי לישיבה. ממשיך את המסלול של הרווקות...חלפו שבועות אחדים.

יום אחד מתקשר יהודי קשיש לביתנו ומבקש לשוחח עם אימי. בפיו הצעה. נכדתו שוהה בארץ והוא רוצה להציע אותה כשידוך לבנה. כשאימי שאלה אותו מנין הוא מכיר אותי, סיפר על הסדר שערכת בטוב טעם, ואיך התרשם ממידותיי הטובות, והחליט שאני מתאים לנכדתו, שבלי שום סיבה נראית לעין נתעכב שידוכה...

זהו! גם נס קריעת ים סוף הפרטית שלי הגיע. קריעת ים סוף שהתחילה בפסח. מגלות הציפייה הממושכת לגאולה הפרטית. מאפלת הציפייה לאור הגדול. השנה חגגנו כל המשפחה עם רעייתי הטריה את ליל הסדר בביתו של הסב.

[טל פריד, מתוך אברהם יגל]

הסגולה לקרוא שיר השירים בסיום הסדר

הוא כבר היה בחור מבוגר. הוא המתין זמן רב לזיווגו - אבל עדיין לא נושע. הוא נחל אכזבות רבות בחייו. הזמן חולף, עובר והישועה לא נראית באופק. חג פסח הגיע.

לאחר סיום אמירת ההגדה בליל הסדר, אימו הציעה לו שיאמר 'שיר השירים'. האמא הסבירה כי אמירת 'שיר השירים' בליל פסח היא סגולה נפלאה. הבחור טען כי אשמורות עיניו נעצמות. הוא מתקשה להמשיך לשמור על ערנות. האמא לא ויתרה. היא עודדה אותו וגם אמרה לו שתשב ותאמר יחד איתו את 'שיר השירים' כדי שיזכה לישועה. הבחור לא רצה להמרות את פיה ולכן עשה כמצווה עליו. חלפו מספר חודשים, והנה בדרך פלא, הבחור בא בברית האירוסין. חלפו כמה חודשים, ואחיו הצעיר גם בא בברית האירוסין, באופן מפתיע למדי... רק אז התברר כי האם אמרה גם לבן הצעיר את אותה סגולה. כך זכתה ששני בניה יקימו את ביתם בתוך חודשים ספורים!

סיפור זה שמובא בספר 'אוצרות הזמן', חושף לנגד העיניים שלנו את הסגולה הנפלאה של שיר השירים, היהלום האהוב שממתין לאחר ליל הסדר.

מִרְן הַחֵיד"א זֵיע"א גִּילָה כִּי לְאַחַר עֲרִיכַת הַסֵּדֶר זֶה הִרְגַע שְׁבוּ כֹל הָעוֹלָמוֹת מֵאִירִים וּמִזְהִירִים. כְּדָא מְאֹד לְנַצַּל אֶת עַת הָרַצוֹן וְלִהְשַׁתֵּף ב'שִׁיר הַשִּׁירִים' נִרְגַשׁ מִכֹּל הַלֵּב.

בריכה יקצורו

צפון - אחר שגמר סעודתו, יקח את חצי המצה ששמר לאפיקומן, ויאכל ממנה ב' כזיתות בהסבה. ואם הוא חלש וקשה לו לאכול ב' כזיתים, יאכל רק כזית אחד, וכל אחד מהמסובים חייב כעת לאכול כזית מצה, יאכל אותו במקום אחד, ויזהר לאכול קודם חצות, ולא יאכל ולא ישתה שום משקה דבר אחריו (כגון יין) וקודם שיאכלנו יאמר: "זכר לקרבן פסח הנאכל על השבע".

ברך - יטול מים אחרונים. מוזגים כוס שלישית. יאחז בידו הכוס ויברך ברכת המזון. יש לזכור לומר "רצה" (כשחל בשבת) ו"יעלה ויבא" (וברכת אורח) בברכת המזון.

הלל - מוזגים כוס רביעית מארבע הכוסות, ואומרים את חצי השני של ההלל (ב' פרקים נאמרו קודם ברכת גאל ישראל ולא מברכים לגמור את ההלל), ואחריו ברכת השבח (נשמתי וישתבח), ושתה את כל הכוס ולאחר מכן יברך ברכה אחרונה.

נרצה - לאחר שערך את הסדר כהלכתו, וקיים את מצוות התורה של הלילה הזה - לספר ביציאת מצרים, ולאכול מצה, וגם קיים את המצוות שחז"ל תיקנו: לאכול מרור, לשתות ארבע כוסות ולהסב, הרי הוא רצוי לפני ה' יתברך, ויזכה לשנים רבות נעימות וטובות.

ליל הסדר - נקודות חשובות

"ליל הסדר" כשמו כן הוא: לילה זה, מסמל את סדר האירועים אשר התקיימו בעם ישראל במצרים, וביציאתם. ה"סדר" הזה מוכיח, כי את העולם כולו מכון בורא העולם - הקב"ה, ואין שום מקריות בהנהגתו את העולם.

סדר הפסח

קדש - מוזגים יין ומקדשים: מברכים ברכת היין, הקידוש, ושהחיינו (ומכוונים ב'שהחיינו' על עצם היום טוב, ועל מצוות הלילה - ד' כוסות, מצה, מרור וסיפור יציאת מצרים), ושותים בהסיבה, (וזו כוס ראשונה מד' כוסות). ולמנהג בני ספרד, יש לכוון בברכת "בורא פרי הגפן", על הכוס הראשון לפטור את כל הכוסות באמצע, וכן יכוון בברכת הכוס השלישי, לפטור את כל הכוסות שאח"כ. שאם ישכח להסב בשתיית הכוס, לא יצטרך לברך שוב. ומנהג בני אשכנז לברך על כל כוס בנפרד.

ורחץ - נוטלים ידיים אך לא מברכים "על נטילת ידיים".

כרפס - מטבילים עלי כרפס, או תפוח אדמה או צנון במי מלח (כל אחד לפי מנהגו) ומברכים "בורא פרי האדמה". בברכה זו, יש לכוון לפטור גם את אכילת המרור. אוכלים בלא הסיבה פחות מכזית (כ-18 גרם).

יחץ - עורך הסדר לוקח את המצה האמצעית מג' המצות המונחות לפניו, חוצה אותה לשניים; את החלק הגדול, הוא עוטף במפית ומצפינו (שומר) לאפיקומן (צפון), ואת החלק הקטן, יחזיר לבין שתי המצות.

מגיד - מוזג כוס שני, וקורא את ההגדה והקטנים שואלים "מה נשתנה", עורך הסדר משיב להם "עבדים היינו לפרעה במצרים..." עד ברכת גאל ישראל (ומ"עבדים היינו" עד ברכה זו מקיים מצות "והגדת לבנך") ושותה את הכוס השני בהסיבה.

רחצה - נוטלים ידיים לסעודה, ומברכים "על נטילת ידיים" (אין לדבר עד אחרי אכילת כורך).

"מוציא", "מצה" - מצות עשה מדאורייתא, לאכול כזית מצה בליל פסח. עורך הסדר מגביה את המצות ומברך "המוציא לחם מן הארץ", לאחר מכן, שומט את המצה התחתונה (השלימה), ומחזיק בידיו רק את המצה העליונה והאמצעית (החצויה), ומברך ברכה נוספת "על אכילת מצה". וכל אחד מהמסובים צריך לאכול כזית מצה. אכילה זו צריכה להיות בהסבה, ותוך 4 דקות. עורך הסדר אוכל כזית מהמצה העליונה, וכזית מהמצה האמצעית, ובדיעבד יוצא בכזית אחד ומחלק קצת מהמצה העליונה לשאר המסובים בתוספת כזית מצה.

מרור - לוקחים כזית מרור, ומטבילים אותו במעט חרוסת, ומברכים "על אכילת מרור". ואוכלים (את המרור) ללא הסיבה.

כורך - יקח את המצה התחתונה (השלישית), ויבצע ממנה לשניים, יקח כזית מצה, ויקח כזית מרור (עלי חסה), ויכרוך שניהם יחד ויטבלם בחרוסת ויש אומרים: מצה ומרור בלא ברכה. זכר למקדש. בימינו יחדש. כהלל הזקן שהיה כורכן ואוכלן בבת אחת. לקים מה שנאמר על מצות ומרורים יאכלוהו. ואוכלים את שניהם יחד בהסבה.

שולחן עורך - לוקחים ביצה מבושלת ומטבילים אותה במי מלח, וקודם שיאכלנה יש אומרים: "זכר לקרבן חגיגה". יש אוכלים את הביצה בתחילת ההגדה לפני "מגיד" וכל אחד יעשה לפי מנהגו. ולאחר מכן יאכל סעודתו בשמחה, ולא ישבע הרבה, כדי שיוכל לאכול כזית אפיקומן לתיאבון - והחכם עיניו בראשו.

"ככל שמספר יותר ביציאת מצרים נעשה האדם עצמו משובח יותר".
[רבי ירחמיאל ישראל יצחק דנציגר זצ"ל - 'ישמח ישראל' - אלכסנדר]

בברכת התורה ריון ברינה

"לְאֶדֶם מְעַרְכֵי לֵב וּמַה' מַעֲנֵה לְשׁוֹן" (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מ"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רזה: סמי בן שמחה: גורלי בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טוביה שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: רפאל בן תמו אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיאל: דוד (רוליה) בן שמחה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: שמעון בן רחל בן זינו מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעמה: רוח בת שמשון הגר בת אהרן והרטה: כותן בת חביבה: האובה (דייזי) בת טוביה רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה: ורד בת אידה: חנה בת אביבה וראובן

להצלחה: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב, הדס-הודיה, תמר, יעל, מיכל שרה בני פאולה בנימין בן צילה.
זיווג הגון: זהבה בת אטו:גימי שמואל בן אסתר:נעמה בת אסתר:יצחק בן חיה: אליהו בן אילנה רחלי בת זהבה: עדינה בת שמחה: לאה רחל בת איריס: בתיה בת אסתר

לרפואת:
הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א
יעקב ישראל בן גלית: אריאל בן אביגיל
מחם בן עליזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט
עודד בן הגר: גולן בן דינה
אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זוליה בת חנה
פאולה בת דינה: גלית בת חות: מרים קרן בת רבקה
אילה לאה בת ציפורה: שושנה בת שדרה
רחל בת נארה: חות בת לינה: נורית בת רחל
לימור הודיה, ושחנה בנות תורן יפה

לזרע של הימא:
יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים
נפתלי שלמה בן לאה: לאור בן דינה
שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה
מיטל בת לולו: ליאת בת ויקטוריה
שמחה צביה בת רחל: יובל בן שלומית
רחל בת חיה: עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752
או במייל: Ronbarina@gmail.com
כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 47209
מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים
ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102

